

INSO

22565-2

1st Edition
2020

Modification of
ISO 12176-2:
2008

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران
۲۲۵۶۵-۲

چاپ اول
۱۳۹۸

سامانه‌های لوله‌گذاری پلاستیکی –
دستگاه جوش برای اتصال دهی سامانه‌های
پلی‌اتیلن –
قسمت ۲: الکتروفیوژن

Plastics Piping systems –
Equipment for fusion jointing polyethylene
systems -
Part 2: Electrofusion

ICS: 23.040.20; 23.040.45; 75.200

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۰۵-۷۹۴۶۱-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۰۳۱۰۷۸۸۷۱۰۳ و ۰۳۱۰۷۸۸۷۱۰۰

کرج - شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۰۲۶-۳۲۸۰۶۰۳۱

دورنگار: ۰۲۶-۳۲۸۰۸۱۱۴

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website:<http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران بهموجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد^۱ (ISO)، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی^۳ (OIML) است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیستمحیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمونگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاهای، واسنجی وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4-Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«سامانه‌های لوله‌گذاری پلاستیکی- دستگاه جوش برای اتصال دهی سامانه‌های پلی‌اتیلن-

قسمت ۲: الکتروفیوژن»

سمت و/یا محل اشتغال:

رئیس:

رئیس کمیته متناظر ISIRI/TC138

معصومی، محسن

(دکتری مهندسی پلیمر)

دبیر:

پژوهشگاه استاندارد

خالقی مقدم، ماهر و

(دکتری شیمی آلی)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

پژوهشگاه استاندارد

ابراهیم، الهام

(کارشناسی شیمی کاربردی)

شرکت دُرسا پژوهش صنایع

افشانی، سعید

(کارشناسی الکترونیک)

شرکت سایان اوج پارس

اکبری‌پور، ابراهیم

(کارشناسی مهندسی آب)

شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

اکرمی، محمد

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران آب)

شرکت آب و فاضلاب استان تهران

ایلاتی خامنه، جمشید

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

شرکت قطران اتصال

جباری، حامد

(کارشناسی ارشد مهندسی پلیمر)

انجمن لوله و اتصالات پلی اتیلن

دربندي، محمدعلی

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

پژوهشگاه استاندارد

سنگ‌سفیدی، لاله

(کارشناسی ارشد شیمی آلی)

سمت و/یا محل اشتغال:

اعضا:(اسامی به ترتیب حروف الفبا)

شرکت گسترش فناوری همت

شالچیان تبریزی، امین

(کارشناسی مهندسی برق قدرت)

گروه صنعتی وحید

صحاف امین، علیرضا

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

شرکت ملی گاز- آزمایشگاه پژوهش‌های فنی صنعتی

طبی، سعید

(کارشناسی ارشد مهندسی صنایع)

شرکت پلیمر آوا نوین ایرانیان

عبدزاده، کامران

(کارشناسی مهندسی پلیمر)

شرکت روتکران پارسه

عزیزی، محمدرضا

(کارشناسی ارشد مهندسی شیمی)

شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

عطایی‌فر، حسین

(کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط)

شرکت گسترش پلاستیک

عیسی‌زاده، احسان

(کارشناسی مهندسی پلیمر)

شرکت تکاب اتصال دماوند

لطفى، مرجان

(کارشناسی مهندسی پلیمر)

شرکت پژوهش سیستم نامی

مجتبهدی، غلامرضا

(کارشناسی ارشدمهندسی الکترونیک)

شرکت کاوشیار پژوهان

میرزائیان، نورالله

(کارشناسی ارشد مهندسی پلیمر)

شرکت پی ای اس

هارطونیان، هوسپ

(کارشناسی مهندسی شیمی)

ویراستار:

پژوهشگاه استاندارد

ابراهیم، الهام

(کارشناسی شیمی کاربردی)

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار	۱
مقدمه	۱
۱ هدف و دامنه کاربرد	۱
۲ مراجع الزامی	۱
۳ اصطلاحات و تعاریف	۲
۴ شناسه‌گذاری انواع مختلف واحد کنترل	۵
۵ الزامات ساخت	۵
۱-۵ کلیات	۵
۲-۵ ایمنی الکتریکی	۶
۳-۵ کابل‌ها	۶
۱-۳-۵ کلیات	۶
۲-۳-۵ کابل ورودی	۶
۳-۳-۵ کابل خروجی	۶
۴-۵ اتصال دهنده‌های کابل	۷
۵-۵ کنترل‌های اپراتوری	۷
۶-۵ صفحه‌های نمایش	۷
۷-۵ جزء حس‌گر دما برای جبران انرژی جوشکاری	۷
۸-۵ کدیاب داده‌های ورودی	۸
۹-۵ اتصال دهنده‌های خروجی داده‌های دیجیتال	۸
۱-۹-۵ کلیات	۸
۲-۹-۵ حافظه	۸
۳-۹-۵ فصل مشترک	۸
۴-۹-۵ حفاظت از داده‌ها	۸
۱۰-۵ مبدل‌ها	۹
۱۱-۵ چرخه کار	۹

عنوان	صفحه
۶ رویه‌های عملیاتی	۹
۱-۶ بررسی‌های ملزمات	۹
۲-۶ ورودی داده‌ها	۹
۱-۲-۶ ورودی دستی	۹
۲-۲-۶ ورودی خودکار	۱۰
۳-۶ صحه‌گذاری داده‌ها	۱۰
۱-۳-۶ کلیات	۱۰
۲-۳-۶ صحه‌گذاری داده‌ها به وسیله واحد کنترل	۱۰
۳-۳-۶ صحه‌گذاری داده‌ها به وسیله اپراتور	۱۰
۴-۶ چرخه جوشکاری	۱۱
۱-۴-۶ زمان و انرژی جوشکاری	۱۱
۲-۴-۶ رویدادهای حین جوشکاری	۱۱
۳-۴-۶ برنامه‌ها و تجهیزات اختیاری	۱۱
۷ الزامات عملیاتی	۱۱
۱-۷ کلیات	۱۱
۲-۷ منبع تغذیه	۱۱
۳-۷ اندازه‌گیری مقاومت سیم پیچ / بررسی پیوستگی الکتریکی	۱۲
۴-۷ خروجی انرژی	۱۲
۱-۴-۷ کنترل انرژی	۱۲
۲-۴-۷ زمان چرخه	۱۲
۳-۴-۷ کنترل انرژی	۱۳
۴-۴-۷ سربار توان	۱۳
۵-۷ وسایل ایمنی	۱۳
۱-۵-۷ کلیات	۱۳
۲-۵-۷ وسایل ایمنی اجباری	۱۳
۳-۵-۷ وسایل ایمنی اختیاری	۱۳
۶-۷ شمارنده	۱۴

صفحه	عنوان
۱۴	۷-۷ پایایی
۱۴	۸ کارایی مکانیکی
۱۴	۱-۸ آزمون مقاومت به شوک
۱۵	۲-۸ آزمون ارتعاش
۱۵	۹ پرونده فنی
۱۵	۱۰ نشانه‌گذاری
۱۷	پیوست الف (الزامی) طرح‌واره شناسه‌گذاری
۲۰	پیوست ب (آگاهی‌دهنده) چرخه کار
۲۱	پیوست پ (الزامی) آزمون مقاومت به شوک
۲۲	پیوست ت (الزامی) آزمون ارتعاش
۲۳	پیوست ث (آگاهی‌دهنده) تغییرات اعمال شده در این استاندارد نسبت به استاندارد منبع
۲۴	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

استاندارد «سامانه‌های لوله‌گذاری پلاستیکی - دستگاه جوش برای اتصال دهی سامانه‌های پلی‌اتیلن - قسمت ۲: الکتروفیوژن» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی/منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد پ، بند ۷، استاندارد ملی شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در یکصد و شصت و یکمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد تجهیزات و فراورده‌های نفتی مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۶ تصویب شد. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «ترجمه تغییریافته» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی همراه با اعمال تغییرات با توجه به مقتضیات کشور است:

ISO 12176-2:2008, Plastics pipes and fittings - Equipment for fusion jointing polyethylene systems - Part 2: Electrofusion

مقدمه

این استاندارد یک قسمت از مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۲۲۵۶۵ است و سایر قسمتهای این استاندارد به شرح زیر است:

- قسمت ۱: جوش لببه‌لب
- قسمت ۳: نشان صلاحیت اپراتور
- قسمت ۴: کدگذاری برای رديابی

سامانه‌های لوله‌گذاری پلاستیکی - دستگاه جوش برای اتصال دهی سامانه‌های پلی‌اتیلن - قسمت ۲: الکتروفیوژن

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، ارائه الزامات کارایی برای واحدهای کنترل الکتروفیوژن بهمنظور استفاده با اتصالات الکتروفیوژن پلی‌اتیلن (PE) مورد استفاده در گازرسانی (منطبق بر استانداردهای ملی ایران شماره ۱۱۲۳۳-۲^[۱] و ۱۱۲۳۳-۳^[۲]) و آبرسانی برای مصارف انسانی (شامل آب خام قبل از تصفیه) و انتقال آب برای مصارف عمومی (منطبق بر استانداردهای ملی ایران شماره ۱۴۴۲۷-۲^[۳] و ۱۴۴۲۷-۳^[۴]) است.

واحدهای کنترل به سه طبقه ولتاژ ورودی تقسیم می‌شوند: SVLV [ایمنی، ولتاژ خیلی کم (تا ۵۰ V)، LV [ولتاژ کم (۵۰ V تا ۲۵۰ V) و HV [ولتاژ بالاتر (۲۵۰ V تا ۴۰۰ V)].

این استاندارد برای واحدهای کنترل الکتروفیوژن طراحی شده بهمنظور استفاده در ساخت محلهای اتصال بین لوله‌ها و اتصالات پلی‌اتیلن، بهشرطی که دمای کاری عادی واحد کنترل در محدوده ${}^{\circ}\text{C}$ $-10 - 40$ تا باشد، کاربرد دارد. اگر دماهای خارج از این محدوده مورد انتظار باشد، حدود عملکردی مناسب موضوع توافق بین تولیدکننده و خریدار می‌شود.

این استاندارد برای واحدهای کنترلی کاربرد دارد که دارای کنترل ولتاژ یا جریان برای سامانه‌های اتصالات برپایه فناوری گرمادهی بهوسیله سیم مقاومتی استاندارد هستند.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابط وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

درصورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. درمورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

- 2-1 ISO 13950, Plastics pipes and fittings — Automatic recognition systems for electrofusion joints
- 2-2 IEC 60068-2-27, Environmental testing — Part 2-27: Tests — Test Ea and guidance: Shock

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۹۲: سال ۱۳۰۷-۲۷، آزمون‌های محیطی - قسمت ۲۷-۲-آزمون‌ها-آزمون Ea و راهنمایی - شوک با استفاده از استاندارد IEC 60068-2-27:2008 تدوین شده است.

2-3 IEC 60335-1, Household and similar electrical appliances — Safety — Part 1: General requirements

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۶۲-۱: سال ۱۳۹۶، وسایل برقی خانگی و مشابه - اینمی - قسمت ۱: الزامات عمومی با استفاده از استاندارد IEC 60335-1:2010 + AMD1:2013+ AMD2:2016 تدوین شده است.

2-4 IEC 60335-2-45, Household and similar electrical appliances — Safety — Part 2-45: Particular requirements for portable heating tools and similar appliances

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۶۲-۲-۴۵: سال ۱۳۹۰، وسایل برقی خانگی و مشابه - اینمی - قسمت ۲-۴۵ - الزامات ویژه ابزارهای گرمایشی قبل حمل و وسایل مشابه با استفاده از استاندارد IEC 60335-2-45:2008 تدوین شده است.

2-5 IEC 60529, Degrees of protection provided by enclosures (IP Code)

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۶۸: سال ۱۳۹۵، درجات حفاظت تامین شده توسط محفظه ها (کد IP)، با استفاده از استاندارد IEC 60529:1989 + A1:1999 + A2:2013 تدوین شده است.

2-6 IEC 61558-1, Safety of power transformers, power supplies, reactors and similar products — Part 1: General requirements and tests

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۶۹۲۰-۱: سال ۱۳۹۳، اینمی ترانسفورماتورها، منابع تغذیه، راکتورها و تجهیزات مشابه - قسمت ۱ - الزامات عمومی و آزمون ها، با استفاده از استاندارد IEC 61558-1:2005+A1:2009 تدوین شده است.

2-7 IEC 61558-2-6, Safety of power transformers, power supply units and similar — Part 2: Particular requirements for safety isolating transformers for general use

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۶۹۲۰-۲-۶: سال ۱۳۹۵، اینمی ترانسفورماتورها، راکتورها و واحدهای منابع تغذیه و تجهیزات مشابه با ولتاژ های تغذیه تا ۱۱۰۰ - ۶-۲ - قسمت ۲ - ترانسفورماتورهای ایزوله کننده ایمن و واحدهای منبع تغذیه منضم به ترانسفورماتورهای ایزوله کننده ایمن - الزامات ویژه و آزمون ها، با استفاده از استاندارد IEC 61558-2-6: 2009 تدوین شده است.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات با تعاریف زیر به کار می رود.

۱-۳

اپراتور

operator

فرد ذی صلاح که مجاز به اتصال دهی لوله های پلی اتیلن به اتصالات الکتروفیوزن است.

۱- اصطلاحات و تعاریف به کاررفته در استانداردهای ISO و IEC در وبگاههای ISO و http://www.iso.org/obp و http://www.electropedia.org/ قابل دسترس است.

۲-۳

واحد کنترل

control unit

واحدی که پارامترهای خروجی جوش حاصل از ولتاژ یا جریان و زمان یا انرژی را اجرا می‌کند تا چرخه جوش‌کاری مطابق با توصیه تولیدکننده اتصال الکتروفیوژن اجرا شود.

یادآوری - واحدهای کنترل با توجه به مشخصه‌های الکتریکی و فرایندی طبقه‌بندی می‌شوند. انواع مختلف واحدهای کنترل در زیریندهای ۱-۲-۳ تا ۱-۲-۵ تعریف شده‌اند.

۱-۲-۳

واحد کنترل از قبل تنظیم شده

preset control unit

واحد کنترلی که برق خروجی پله‌ای از قبل تنظیم شده توسط تولیدکننده را در یک یا چند سطح قابل انتخاب از ولتاژ یا جریان یا انرژی و زمان تامین می‌کند.

۲-۲-۳

واحد کنترل متغیر

variable control unit

واحد کنترلی که برق خروجی پله‌ای را براساس پارامترهای متغیر تعریف شده، از یک منبع بیرونی تامین می‌کند.

۳-۲-۳

واحد کنترل چندحالته

multimode control unit

واحد کنترلی که برق خروجی پله‌ای تولید شده در چند سطح ولتاژ و جریان را تامین می‌کند و الزامات ورودی انرژی اتصالات را از چند تولیدکننده در محدوده مشخصات هر سامانه، با استفاده از حداقل یک سامانه از قبل تنظیم شده همراه با یک سامانه متغیر، پوشش می‌دهد.

۴-۲-۳

واحد کنترل چندمنظوره

multipurpose control unit

واحد کنترلی که برق خروجی پله‌ای یا پیوسته تولید شده در چند سطح ولتاژ یا جریان را تامین می‌کند.

۵-۲-۳

واحد کنترل فرآیند

universal control unit

واحد کنترلی که برق خروجی پله‌ای یا پیوسته تولید شده در چند سطح ولتاژ و جریان حاصل از سامانه‌ای متغیر را تامین می‌کند.

۳-۳

واحد بازیابی داده‌ها

data retrieval unit

هر نوع واحد کنترل (مطابق با زیربند ۲-۳) که امکان ذخیره‌سازی داده‌های واقعی جوش‌کاری را فراهم کرده و اجازه خوانش این داده‌ها را می‌دهد.

۴-۳

واحد کنترل خودکار

automatic control unit

هر نوع واحد کنترل (مطابق با زیربند ۲-۳) با ورودی خودکار داده‌ها یا کنترل چرخه جوش‌کاری، که اپراتور (مطابق با زیربند ۳-۱) پارامترهای جوش‌کاری را به صورت دستی نتواند تغییر دهد.

۵-۳

چرخه کنترل

t

control cycle

دوره زمانی ثابت، که مجموع دوره زیر بار (t_1) و دوره بدون بار (t_2)، یعنی زمان کل $t = t_1 + t_2$ است.

۶-۳

چرخه کار

t_d

duty cycle

نسبت زمان چرخه کنترل (t) که برای آن برق خروجی زیر بار (t_1) است. چرخه کار بر حسب درصد بیان می‌شود، یعنی $t_d = [t_1 / (t_1 + t_2)] \times 100$

۷-۳

ولتاژ خروجی

output voltage

مقدار ولتاژ خروجی که به صورت مقدار جذر میانگین مربعات واقعی (TRMS)^۱ بیان می‌شود (نه حداقلر مقدار).

۸-۳

ولتاژ خروجی مرجع

reference output voltage

مقدار ولتاژ خروجی در٪ ۷۵ حداقلر ولتاژ خروجی واحد کنترل است.

1- True root mean square

شروع ملايم

soft start

افرایش‌های پله‌ای ولتاژ در دوره‌های زمانی با مقیاس ثانیه است.

۴ شناسه‌گذاری انواع مختلف واحد کنترل

کدهای حرفی برای شناسه‌گذاری انواع واحدهای کنترل در جدول ۱ داده شده است.

جدول ۱- کد حرفی برای شناسه‌گذاری انواع واحدهای کنترل

کد حرفی	نوع واحد کنترل
کد حرفی پنجم: F (مطابق با زیربند الف-۱-۲)	واحد کنترل از قبل تنظیم شده (مطابق با زیربند ۱-۲-۳)
کد حرفی پنجم: V (مطابق با زیربند الف-۱-۲)	واحد کنترل متغیر (مطابق با زیربند ۲-۲-۳)
کد حرفی پنجم: V (مطابق با زیربند الف-۱-۲)	واحد کنترل چندحالته (مطابق با زیربند ۳-۲-۳)
کد حرفی پنجم: V (مطابق با زیربند الف-۱-۲)	واحد کنترل چندمنظوره (مطابق با زیربند ۴-۲-۳)
کد حرفی سوم: W (مطابق با زیربند الف-۱-۳)	
کد حرفی پنجم: V (مطابق با زیربند الف-۱-۲)	واحد کنترل فراغی (مطابق با زیربند ۵-۲-۳)
کد حرفی ششم: A (مطابق با زیربند الف-۲-۲)	

۵ الزامات ساخت**۱-۵ کلیات**

یک واحد کنترل الکتروفیوزن می‌تواند به صورت تک‌واحد یا متشکل از چند واحد مجزا باشد. بنابراین، صفحه کنترل و سامانه تنظیم‌کننده ممکن است در یک واحد ادغام شوند یا نشوند.

در صورتی که واحد کنترل قرار باشد به یک مولد برق متصل شود، تولیدکننده واحد باید الزامات برق ورودی را مشخص کند.

یک واحد کنترل قابل حمل، با قاب آن (در صورت تامین) و هرگونه کابل ورودی همراه با طول حداقل m^3 ، باید سنگین‌تر از 35 kg باشد.

اگر پارامترهای جوش کاری خارج از محدوده کاری مشخص شده برای واحد کنترل باشد، واحد کنترل باید چرخه جوش کاری را آغاز کند.

توصیه می‌شود که واحد کنترل طوری طراحی شود که سهولت تنظیم مجدد و نگهداری را ممکن کند.

توصیه می‌شود که واحد کنترل طوری طراحی و ساخته شود که استفاده ایمن از آن در شرایط میدانی عادی ممکن باشد.

توصیه می‌شود که واحد کنترل و لوازم جانبی آن طوری طراحی شود که خطر خوردگی یا آسیب مکانیکی ناشی از حمل و نقل و جابجایی در محل اجرا، که می‌تواند بر کارایی واحد کنترل تاثیر منفی گذارد، را به حداقل برساند.

توصیه می‌شود که صفحه کنترل (برای مثال، صفحه کلید، صفحه نمایش) در مقابل آسیب حاصل از ضربه حین حمل و نقل و جابجایی محافظت شود.

۲-۵ ایمنی الکتریکی

واحد کنترل باید مطابق با IEC 60529 محافظت شود، طوری که حفاظت در مقابل تماس‌های مستقیم باید حداقل تا IP5X و حفاظت در مقابل ورود رطوبت باید مطابق با رده IPX4 باشد. تمام مدارهای چاپی باید در مقابل اثرات میغان محافظت شوند. در سوییچ‌ها یا دکمه‌های نصب شده روی واحد کنترل، هیچ آبی نباید ساکن یا جمع شود.

واحد کنترل و لوازم جانبی آن باید الزامات ایمنی مشخص شده در IEC 60335-1 و IEC 60335-2-45 را براورده کنند و در صورت وجود، مطابق با مقررات ملی موجود باشند.

۳-۵ کابل‌ها

۳-۵-۱ کلیات

کابل‌های ورودی و خروجی ممکن است قابل جدا کردن بوده یا به طور دائم متصل باشند. کابل‌ها باید در تمام محدوده شرایط کاری و انبارش عادی (یعنی -10°C تا $+40^{\circ}\text{C}$) انعطاف‌پذیر باقی بمانند. امکانات انبارش و پیچیدن کابل باید در واحد کنترل تامین شود.

به منظور اطمینان از براورده کردن شرایط لازم برای عملکرد ایمن منابع تغذیه قابل حمل (یعنی سامانه‌های عایق کاری شده یا متصل شده به زمین) و جنبه‌های ایمنی تعییه شده در واحد کنترل، کابل‌ها ممکن است به غربال‌گری اضافی نیاز داشته باشند.

۳-۵-۲ کابل ورودی

اگر کابل ورودی از نوع به طور دائم متصل باشد، طول اسمی آن باید حداقل ۳ m باشد و امکاناتی برای انبارش، پیچیدن و حفاظت کابل ورودی حین حمل و نقل باید در واحد کنترل تعییه شود.

۳-۵-۳ کابل خروجی

طول اسمی کابل خروجی باید حداقل ۲,۵ m باشد.

کابل‌های خروجی باید برای وظایف زیر مناسب باشند:

— تامین توان الکتریکی برای اتصال؛

— حس کردن ولتاژ اعمال شده و انتقال سیگنال بازخور؛

— تامین و برگرداندن ولتاژ شناسایی برای رویه تصدیق اتصال (حس کردن مقاومتی).

۴-۵ اتصال دهنده‌های کابل

اتصال دهنده‌ها^۱ باید مطابق با الزامات داده شده در IEC 60529 (مطابق با زیربند ۲-۵) برای استفاده در شرایط آب و هوایی بیرون باشند.

اتصال دهنده‌ها باید موارد زیر را داشته باشند:

- الف- مقاومت تماسی تا حد امکان کم از نظر عملی؛
- ب- توانایی برای حس کردن ولتاژ إعمال شده؛
- پ- امکانات برای الصاق شدن؛
- ت- حفاظت در مقابل تماس مستقیم انسان هنگام متصل شدن به اتصالات حین چرخه جوش کاری.

توصیه می‌شود که اتصال دهنده‌ها برای اتصال دهی پایانه‌ای متداول به اتصالات الکتروفیوزن، مطابق با موارد ارائه شده در استانداردهای مربوط مانند ISO 8085-3^[۱۵] باشند.

۵-۵ کنترل‌های اپراتوری

واحد کنترل باید حداقل کنترل‌های اپراتوری زیر را داشته باشد:

- الف- دکمه «START» که باید به رنگ سبز باشد؛
- ب- دکمه «RESET/STOP» که عملکرد هر کدام تحت شرایط وقوع خطا باید باعث ایجاد حداقل یک وقفه در مدار خروجی شود؛
- پ- سوییچ «STOP/ON-OFF» که باید به رنگ قرمز باشد و عملکرد آن تحت شرایط وقوع خطا باید به طور مستقیم باعث ایجاد حداقل وقفه فیزیکی در مدار ورودی شود.

هم‌چنان، وسیله‌ای برای محافظت در مقابل سربار باید در سمت ورودی واحد کنترل نصب شود.

۶-۵ صفحه‌های نمایش

تمام صفحه‌های نمایش در شرایط نور شدید خورشید و نور خیلی کم باید به طور واضحی قابل رؤیت باشند.

۷-۵ جزء حس‌گر دما برای جبران انرژی جوش کاری

واحد کنترل می‌تواند به یک جزء حس‌گر دما برای اندازه‌گیری دمای محیط با درستی $\pm 1^{\circ}\text{C}$ مجهز باشند. قسمت حس‌گر دما می‌تواند داخل واحد کنترل یا به صورت بیرونی برای کنترل دستی توسط اپراتور نصب شود. در صورت نصب در داخل، نباید تحت تاثیر گرمای تولید شده توسط واحد کنترل قرار گیرد.

اجزای حس‌گر بیرونی دما باید در مقابل آسیب مکانیکی محافظت شوند.

۸-۵ کدیاب داده‌های ورودی

واحد کنترل باید به کدیاب برای خوانش داده‌های ورودی دریافتی از یک صفحه کلید دستی یا یک سامانه خودکار، برای مثال با استفاده از یک حس‌گر پایانه‌ای، کد میله‌ای یا کارت مغناطیسی، مجهر باشد.

واحدهای کنترل دارای سامانه تشخیص خودکار داده‌های جوش‌کاری طبق استاندارد ISO 13950 باید طوری برنامه‌ریزی شوند که کدیابی این داده‌ها را ممکن کنند.

به محض شروع چرخه جوش‌کاری، ورود یا اصلاح داده‌های ورودی نباید ممکن باشد.

۹-۵ اتصال دهنده‌های خروجی داده‌های دیجیتال

۱-۹-۵ کلیات

واحد کنترل می‌تواند به واحد بازیابی داده‌ها، که بازیابی داده‌های ذخیره‌شده در اتصالات و داده‌های جوش‌کاری را ممکن می‌کند، مجهر باشد. واحد بازیابی داده‌ها باید شامل اجزای زیر باشد:

الف - حافظه برای ذخیره‌سازی داده‌ها؛

ب - فصل مشترک برای انتقال داده‌ها (ایجاد ارتباط).

واحد کنترل باید روایی برای تسهیل دانلود داده‌ها داشته باشد.

۲-۹-۵ حافظه

حافظه می‌تواند بخشی از واحد کنترل یا قسمتی مجزا از آن باشد. ظرفیت حافظه باید امکان ذخیره‌سازی حداقل ۱۰۰۰ گزارش جوش‌کاری را فراهم کند.

برای جلوگیری از دستدادن داده‌ها برنامه‌ای برای اعلام خطا می‌تواند گنجانده شود.

در صورت وقوع سرریز حافظه، داده‌های قدیمی‌تر باید حذف شوند.

۳-۹-۵ فصل مشترک

واحدهای دارای بازیابی داده‌ها باید فصل مشترکی به منظور دانلود داده‌های ذخیره‌شده در حافظه یا سایر وسایل الکترونیکی (برای مثال، رایانه شخصی، چاپ‌گر)، برای تحلیل و/یا نمایش و برای ذخیره‌سازی داشته باشند.

فصل مشترک باید اتصال دهنده‌ای از نوع استاندارد (برای مثال PCMCIA^۱، USB، درگاه سریال و/یا درگاه موازی، WiFi)، همراه با «یک اتصال فرستنده/گیرنده از راه دور» یا بدون آن باشد.

۴-۹-۵ حفاظت از داده‌ها

به منظور جلوگیری از دستدادن داده‌ها، واحدهای کنترل دارای بازیابی داده‌ها باید دارای ویژگی‌های زیر باشند:

- الف- داده‌های جوش کاری باید به طور پیوسته حین عملیات جوش کاری ثبت شوند؛
- ب- در صورت قطع شدن عملیات، داده‌های جوش کاری فعلی باید برای مقاصد کنترل موجود باشند؛
- پ- در صورت قطع شدن ارتباط واحد حافظه، هیچ‌یک از وسایل بازیابی داده‌ها نباید کار کند.

۱۰-۵ مبدل‌ها

تمام مبدل‌ها باید از نوع مبدل‌های ایمنی عایق‌کاری شده منطبق بر IEC 61558-1 و IEC 61558-2 باشند.

۱۱-۵ چرخه کار

برای تمام واحدهای کنترل با توان خروجی ردبندی شده تا 2 kW ، چرخه کنترل باید 10 min باشد. بنابراین، برای 60% چرخه کار، t_1 برابر با 6 min و t_2 برابر با 4 min است.

برای تمام واحدهای کنترل با توان خروجی ردبندی شده بیش از 2 kW ، چرخه کنترل باید 15 min باشد. بنابراین، برای 60% چرخه کار، t_1 برابر با 9 min و t_2 برابر با 6 min است.

مثالی از چرخه کار در پیوست ب نشان داده شده است. برای هر واحد کنترل، نمودار توسط تولیدکننده بین 35% و 100% چرخه‌های کار در ولتاژ خروجی مرجع (مطابق با زیربند ۳-۸) تعریف می‌شود.

۶ رویه‌های عملیاتی

۶-۱ بررسی‌های ملزمومات

هنگامی که سامانه بررسی واحد کنترل تصدیق کند که ولتاژ ورودی و بسامد در محدوده حدود رواداری مجاز است، این بررسی‌ها باید روی صفحه نمایش نشان داده شود. اگر مقادیر اندازه‌گیری شده خارج از حدود رواداری باشد، واحد کنترل باید یک سیگنال اخطار قابل شنیدن و/یا قابل رؤیت دهد و صفحه نمایش باید منبع وقوع نقص را نشان دهد.

۶-۲ ورودی داده‌ها

۶-۲-۱ ورودی دستی

واحدهای دارای ورودی دستی داده‌ها باید طوری طراحی شوند که پارامتر(های) فرایندی (ولتاژ، جریان، زمان و/یا انرژی) زیر، برحسب کاربرد، وارد شوند:

- الف- یکی از پارامترها برای واحدهای کنترل از قبل تنظیم شده (مطابق با زیربند ۳-۲-۱)؛
- ب- ترکیبی از پارامترها برای واحدهای کنترل چندمنظوره و فرآگیر.

واحدهای دارای ورودی دستی داده‌ها می‌توانند طوری طراحی شوند که حداقل ظرفیت ذخیره‌سازی را برای شش ترکیب از جزئیات تولیدکننده/نوع/اندازه اتصال ممکن کنند. انتخاب این ترکیب‌ها معمولاً برمبنای توافق بین تولیدکننده و خریدار است. همچنین، صفحه کلید ورودی داده‌ها می‌تواند ورود نشان تجاری، نوع اتصال (برای مثال، مادگی، کمربند و کاهنده) و قطر را ممکن کند.

۶-۲-۶ ورودی خودکار

واحدهای کنترل که دارای سامانه‌ای برای ورودی خودکار داده‌ها هستند باید بتوانند داده‌ها را مطابق با ISO 13950 کدبایی کنند.

واحدهای دارای ورودی خودکار داده‌ها باید اطلاعات مورد نیاز را نشان دهند تا به اپراتور اجازه دهنده در صورت نیاز، تطابق اطلاعات نمایش داده شده با نوع اتصال در حال جوش را بررسی کند.

۶-۳ صحه‌گذاری داده‌ها

۶-۳-۱ کلیات

اگر ورود داده‌ها برای شروع فرایند جوش کاری لازم باشد، برای بررسی تطابق داده‌های واردشده با اتصال در حال متصل شدن، تمہیداتی باید در نظر گرفته شود. این عملیات باید توسط اپراتور و/یا واحد کنترل انجام شود.

اگر بررسی نشان دهد که داده‌های واردشده با اتصال در حال متصل شدن تطابق دارد، داده‌ها پذیرفته می‌شوند. در غیر اینصورت، واحد کنترل نباید برنامه جوش کاری خود را شروع کند و باید عدم تطابق را اعلام کند.

اگر هر یک از بخش‌های برنامه جوش کاری واردشده نتواند توسط واحد کنترل اجرا شود، باید از شروع چرخه جوش کاری جلوگیری شده و دلیل باید نمایش داده شود.

۶-۳-۶ صحه‌گذاری داده‌ها به وسیله واحد کنترل

واحد کنترل می‌تواند به سامانه‌ای تجهیز شود که اتصال در حال متصل شدن را با اندازه‌گیری مقاومت سیم پیچ و مقایسه آن با داده‌های واردشده، بررسی کند؛ یا واحد کنترل می‌تواند به سامانه متفاوتی برای شناسایی اتصال تجهیز شود.

در حالت اندازه‌گیری مقاومت، مقدار اندازه‌گیری شده، برای مقاصد تصدیق می‌تواند نمایش داده شود. اگر اندازه‌گیری مقاومت استفاده شود، محاسبه باید برمبنای مقاومت ویژه مواد سیم پیچ (داده‌های حافظه واحد کنترل یا داده‌های واردشده همراه با پارامترهای جوش کاری) و دمای اندازه‌گیری شده محیط باشد.

۶-۳-۷ صحه‌گذاری داده‌ها به وسیله اپراتور

پس از نمایش دادن داده‌های کنترل، واحد کنترل باید اپراتورها را ملزم کند که به‌طور دستی با فشردن دکمه «START» یا دکمه مجازی «ACCEPT» نشان دهند که اطلاعات نمایش داده شده را صحه‌گذاری کرده‌اند.

۴-۶ چرخه جوشکاری

۱-۴-۶ زمان و انرژی جوشکاری

تمام اطلاعات مربوط به زمان و انرژی باید حین چرخه جوشکاری نمایش داده شوند.

۲-۴-۶ رویدادهای حین چرخه جوشکاری

هرگونه وقفه در مدار ورودی یا خروجی باید ملزم به شروع مجدد رویه کامل جوشکاری باشد.

اگر هرگونه خطا یا قطع شدن حین چرخه جوشکاری وجود داشته باشد، واحد کنترل باید دلیل را به صورت متن ساده یا پیام کدگذاری شده نمایش دهد. همچنین، اطلاعات مربوط به چرخه جوشکاری ممکن است نمایش داده شوند.

۳-۴-۶ برنامه‌ها و تجهیزات اختیاری

واحدهای کنترل می‌توانند با برنامه‌ها یا تجهیزات خاصی تامین شوند که مراحل اجباری که باید قبل از شروع چرخه جوشکاری انجام شوند، را معرفی کنند، برای مثال:

الف - وسایل بیرونی برای اندازه‌گیری دستی دما؛

ب - شناسایی اپراتور؛

پ - اطلاعات مربوط به ساخت در محل اجرا.

همچنین، واحدهای کنترل می‌توانند به برنامه‌های تکمیلی تجهیز شوند که حداکثر جریان را در شروع چرخه جوشکاری کاهش می‌دهند. در این موارد، کل انرژی همچنان باید برای اتصال تامین شود.

۷ الزامات عملیاتی

۱-۷ کلیات

درستی لازم برای عملیات جوشکاری باید در حداکثر و حداقل دمای محیط به مدت حداقل ۱۲ ماه بدون نیاز به تنظیم واحد کنترل، حفظ شود.

۲-۷ منبع تغذیه

واحد کنترل باید توانایی عملکرد مطلوب با استفاده از یک منبع اصلی یا مولد برق را داشته باشد.

واحدهای کنترل طراحی شده برای استفاده با مولدهای قابل حمل باید، در صورت امکان، تحت تاثیر سطوح اعوجاج هماهنگ، ظرفیت القای مغناطیسی و مقاومت ظاهری مولد برق قرار نگیرند؛ زیرا این عوامل می‌توانند بر حداکثر توان خروجی تاثیر گذارند.

محدوده ولتاژ ورودی باید در حدود $\pm 15\%$ مقدار اسمی باشد.

تولیدکننده واحد کنترل باید حدود بسامد کاری را مشخص کند و آن را روی تجهیز یا در پرونده فنی نشان دهد (مطابق با بند ۹).

۳-۷ اندازه‌گیری مقاومت سیم‌پیچ/بررسی پیوستگی الکتریکی

برای واحدهای کنترل مجهز به تجهیز اندازه‌گیری مقاومت، درستی تجهیز باید در حدود $\pm 5\%$ باشد.

واحد کنترل باید پیوستگی الکتریکی مدار خروجی را، قبل از اجازه‌دادن به بستهشدن مدار جریان جوش‌کاری و تغذیه به اتصال، بررسی کند. ولتاژ برق مدار بررسی پیوستگی باید به اندازه‌ای باشد که افزایش قابل توجهی در گرمای سیم‌پیچ ایجاد نکند و، در هر حالت، نباید بیش از ۷ ۲۴ باشد.

۴-۷ خروجی انرژی

۱-۴-۷ کنترل انرژی

۱-۱-۴-۷ کلیات

برای تولید انرژی لازم، واحد کنترل باید ولتاژ یا جریان را حین چرخه جوش‌کاری، مطابق با زیربند ۷-۱-۴-۷ یا ۳-۱-۴-۷، کنترل کند.

۲-۱-۴-۷ کنترل ولتاژ

ولتاژ خروجی باید در حدود $\pm 1,5\%$ مقدار اسمی ولتاژ (حداکثر ۷ $V_{\pm 0,5}$)، پایدارسازی شود.

به منظور کنترل ولتاژ اعمال شده به اتصال، واحد کنترل باید از ولتاژ در اتصال یا در رابط اتصال^۱ استفاده کند.

واحدهای کنترلی که با ولتاژ کنترل می‌شوند، می‌توانند جریان انتقالی طراحی در محدوده تا ۱۰۰ A داشته باشند.

با گنجاندن پله‌های افزایشی پیش‌رونده ولتاژ، ولتاژ لازم باید در محدوده $\pm 1\%$ زمان کل جوش‌کاری، گردشده به سمت ثانیهٔ صحیح بعدی، به دست آورده شود.

۳-۱-۴-۷ کنترل جریان

جریان خروجی باید در حدود $\pm 1,5\%$ مقدار اسمی جریان پایدارسازی شود.

با گنجاندن پله‌های افزایشی پیش‌رونده جریان یا شروع ملایم (مطابق با زیربند ۳-۹)، جریان لازم باید در محدوده $\pm 1\%$ زمان کل جوش‌کاری، گردشده به سمت ثانیهٔ صحیح بعدی، به دست آورده شود.

۲-۴-۷ زمان چرخه

زمان چرخه باید با درستی $\pm 1\%$ در کل محدوده شرایط عملیاتی کنترل شود.

1- Transition plug

۴-۴-۷ کنترل انرژی

کل انرژی تامین شده برای اتصال باید با درستی $\pm 5\%$ در کل محدوده شرایط عملیاتی و در صورت لزوم، با در نظر گرفتن جبران دمای محیط کنترل شود.

۴-۴-۷ سربار توان

واحد کنترل باید قادر به تحمل سرباری به مقدار 10% خروجی اسمی توان (مطابق با پیوست الف) به مدت حداقل ۱ min باشد.

۵-۷ وسایل ایمنی

۱-۵-۷ کلیات

تمام وسایل ایمنی نصب شده باید حین چرخه کامل جوش کاری، عملیاتی باقی بمانند. آنها باید چرخه جوش کاری را در محدوده زمانی مشخص شده قطع کنند و این مورد باید در صفحه نمایش و ثبت کننده داده ها، در صورت وجود، نشان داده شود.

۲-۵-۷ وسایل ایمنی اجباری

۱-۲-۵-۷ ولتاژ یا جریان خروجی

اگر مقدار ولتاژ یا جریان خروجی بیش از $\pm 2\%$ مقدار انتخاب شده به مدت بیش از 5% زمان اسمی جوش کاری و حداکثر 3 s شود، چرخه جوش کاری باید قطع شود (برای واحدهای کنترلی که با انرژی کنترل می شوند موضوعیت ندارد).

۲-۲-۵-۷ وقفه در مدار خروجی

هنگام اتصال دهی به مقاومتی بالای Ω ، واحد کنترل باید کار کند.

یادآوری - این الزام به دلایل ایمنی اپراتور است.

واحد کنترل باید پیوستگی الکتریکی را در سراسر نقاط حسگر ولتاژ در اتصال یا دوشاخه انتقالی اندازه گیری کند. پیوستگی این مدار باید به طور دائم حین چرخه جوش کاری پایش شود. اگر یک وقفه (مدار باز) در مدار خروجی رخ دهد، واحد کنترل باید در کمتر از 1 s قطع شود و شرایط وقوع نقص باید نشان داده شود.

۳-۲-۵-۷ سوییج توقف

با فعال سازی سوییج توقف، چرخه جوش کاری باید بلا فاصله قطع شود.

۴-۵-۷ وسایل ایمنی اختیاری

۱-۳-۵-۷ ولتاژ ورودی

اگر ولتاژ ورودی به مدت بیش از 5% خارج از حدود مجاز (مطابق با زیربند ۲-۷) باشد، چرخه جوش کاری باید قطع شود.

اگر ولتاژ خروجی حدود لازم را براورده کند، حفظ چرخه جوشکاری مجاز است؛ حتی اگر ولتاژ ورودی خارج از حد باشد.

۲-۳-۵-۷ بسامد

اگر بسامد منبع تغذیه به مدت بیش از ۵ s خارج از حدود مجاز (مطابق با زیربند ۲-۷) باشد، چرخه جوشکاری باید قطع شود.

۳-۳-۵-۷ اتصال کوتاه

در صورت وقوع اتصال کوتاه، چرخه جوشکاری باید قطع شود. بنابراین، هرگونه افزایش در جریان، برای مثال، بیش از ۱۰٪ هر دوره ۴ s باید منجر به قطع شدن واحد کنترل شود.

۴-۶ شمارنده

به منظور ثبت یا نمایش تعداد کل چرخه‌های جوشکاری، واحد کنترل می‌تواند به شمارنده تجهیز شود.

۷-۷ پایایی

پس از تثبیت شرایط به مدت ۲۴ h در دمای محیط $(23 \pm 2)^\circ\text{C}$ ، واحد کنترل باید به مدت ۱ h با چرخه کار ۶۰٪ در دمای $(23 \pm 2)^\circ\text{C}$ ، بر مبنای نمودار چرخه کار تهیه شده توسط تولیدکننده واحد کنترل، کار کند.

پس از انجام آزمون، واحد کنترل باید الزامات این استاندارد را براورده کند.

۸ کارایی مکانیکی

۸-۱ آزمون مقاومت به شوک

واحد کنترل همراه با قاب آن (در صورت تامین) توانایی تحمل آزمون شوک داده شده در IEC 60068-2-27 را با استفاده از شرایط زیر و مطابق با شکل پ-۱ باید داشته باشد.

مقدار شوک: 50 g m/s^2

مدت ضربان: ۱۵ ms تا ۸ ms

موج شوک: نیمه‌سینوسی

تعداد شوک‌ها: سه عدد به ازای محور درامتداد X، Y، Z، -X، -Y، -Z (تعداد کل ۱۸ شوک)

پس از انجام آزمون، واحد کنترل همچنان باید الزامات این استاندارد را براورده کند.

یادآوری - منظور از g ، شتاب جاذبه است.

۲-۸ آزمون ارتعاش

واحد کنترل همراه با قاب آن (در صورت تامین) توانایی تحمل آزمون ارتعاش را با استفاده از شرایط زیر و مطابق با شکل‌های ت-۱ و ت-۲ باید داشته باشد.

RMS ۲/۱۸۶ (میانگین شتاب)

سطح ارتعاش:

+۲۰ dB/oct، ۱۰ Hz تا ۱/۲۵ Hz

بسامد:

۰/۱ g²/Hz، ۲۰ Hz تا ۱۰ Hz

-۴/۲ dB/oct، ۵۰۰ Hz تا ۲۰ Hz

مدت آزمون: ۱۰ min به ازای محور (X, Y, Z)، به شکل ت-۲ مراجعه شود (آزمون پس

از رسیدن به حداکثر مقدار شروع می‌شود)

پس از انجام آزمون، واحد کنترل همچنان باید الزامات این استاندارد را براورده کند.

۹ پرونده فنی

تولیدکننده باید پرونده فنی حاوی اطلاعات زیر را فراهم کند:

— شناسه‌گذاری واحد کنترل (مطابق با پیوست الف)؛

— منحنی‌های شبیه‌سازی در خروجی ۷، ۲۴ در صورت مربوطبودن، و در ولتاژ خروجی مرجع؛

— چرخه کار در٪. ۱۰۰، ٪. ۶۰ و ٪. ۳۰.

اطلاعات تکمیلی زیر باید در پرونده فنی یا روی واحد کنترل فراهم شود:

— شروع ملایم؛

— جبران دمای محیط؛

— جبران دمای اتصال؛

— ثبت‌کننده داده‌های جوش‌کاری.

۱۰ نشانه‌گذاری

نشانه‌گذاری واحد کنترل باید شامل اطلاعات زیر باشد:

الف - نام تولیدکننده یا نشان تجاری؛

ب - نوع واحد کنترل؛

پ - شماره سریال؛

ت - تاریخ تولید؛

ث - شناسه‌گذاری (مطابق با پیوست الف)؛

ج - ولتاژ ورودی؛

ج - بسامد ورودی؛

ح - توان خروجی (مقدار منفرد) (مطابق با زیربند الف-۱-۲).

پیوست الف

(الزامی)

طرح واره شناسه‌گذاری

یادآوری - واحدهای کنترل با توجه به مشخصه‌های الکتریکی و فرایندی خود طبقه‌بندی می‌شوند. این مشخصه‌ها با هشت کد حرفی تعریف شده در جداول الف-۱ تا الف-۸ شناسایی می‌شوند.

الف-۱ مشخصه‌های الکتریکی

الف-۱-۱ ولتاژ ورودی

کد حرفی شماره ۱: ولتاژ ورودی به سه طبقه تعریف شده در جدول الف-۱ تقسیم می‌شود.

جدول الف-۱- شناسه‌گذاری با توجه به ولتاژ اسمی ورودی

P ₃	P ₂	P ₁	کد حرفی
HV: ولتاژ بالاتر (بین ۴۰۰ V تا ۲۵۰ V)	LV: ولتاژ کم (بین ۵۰ V تا ۲۵۰ V)	SVLV: اینمی، ولتاژ خیلی کم (۵۰ V تا ۱ V)	تعريف

الف-۲-۱ توان خروجی

برای مقاصد شناسه‌گذاری، توان خروجی در ولتاژ مرجع برای ۶۰٪ چرخه کار تعریف می‌شود. یک مقدار منفرد باید روی واحد نشانه‌گذاری شود.

کد حرفی شماره ۲: توان خروجی به پنج طبقه تعریف شده در جدول الف-۲ تقسیم می‌شود.

جدول الف-۲- شناسه‌گذاری با توجه به توان خروجی

۵	۴	۳	۲	۱	کد حرفی
۴ kW <	۴ kW ≥ ۳ kW <	۳ kW ≥ ۲ kW <	۲ kW ≥ ۱ kW <	۱ kW ≥ ۰.۱ kW <	تعريف

الف-۳-۱ کنترل

کد حرفی شماره ۳: نوع کنترل به چهار طبقه تعریف شده در جدول الف-۳ تقسیم می‌شود.

جدول الف-۳- شناسه‌گذاری با توجه به نوع کنترل خروجی

W	E	I	U	کد حرفی
کنترل ولتاژ و جریان	کنترل انرژی	کنترل جریان	کنترل ولتاژ	تعريف

الف-۴-۱ ولتاژ خروجی

کد حرفی شماره ۴: ولتاژ ورودی به سه طبقه تعریف شده در جدول الف-۴ تقسیم می‌شود.

جدول الف-۱- شناسه‌گذاری با توجه به ولتاژ خروجی

S ₃	S ₂	S ₁	کد حرفی
LV: ولتاژ کم (بین ۸ V تا ۲۵۰ V)	VLV: ولتاژ خیلی کم (۸۴ V تا ۸ V)	SVLV: ایمنی، ولتاژ خیلی کم (۴۲ V تا ۸ V)	تعریف

الف-۲ مشخصه‌های فرایندی

الف-۲-۱ پارامترهای جوش‌کاری

کد حرفی شماره ۵: پارامترهای جوش‌کاری به دو نوع تعریف شده در جدول الف-۵ تقسیم می‌شود.

جدول الف-۵- شناسه‌گذاری با توجه به چارامترهای جوش‌کاری

V	F	کد حرفی
پارامترهای متغیر جوش‌کاری	پارامترهای ثابت جوش‌کاری	تعریف

الف-۲-۲ ورودی داده‌ها

کد حرفی شماره ۶: روش‌های ورود داده‌ها به دو نوع تعریف شده در جدول الف-۶ تقسیم می‌شود.

جدول الف-۵- شناسه‌گذاری با توجه به روش ورود داده‌ها

A	K	کد حرفی
ورود خودکار داده‌ها	ورود دستی داده‌ها	تعریف

الف-۳-۲ بازیابی داده‌ها

کد حرفی شماره ۷: گنجاندن سامانه بازیابی داده‌ها به صورت تعریف شده در جدول الف-۷ نشان داده می‌شود.

جدول الف-۷- شناسه‌گذاری با توجه به بازیابی داده‌ها

D	کد حرفی
مجهز به سامانه بازیابی داده‌ها	تعریف

الف-۴-۲ تعداد نشان‌های تجاری اتصال

کد حرفی شماره ۸: تعداد نشان‌های تجاری مختلف اتصال که واحد کنترل با آن‌ها سازگار است، به صورت تعریف شده در جدول الف-۸ نشان داده می‌شود.

جدول الف-۸- شناسه‌گذاری با توجه به تعداد نشان‌های تجاری سازگار اتصال

X	M	کد حرفی
چندمنظوره (چند نشان تجاری)	تکمنظوره (یک نشان تجاری)	تعریف

الف-۳ شناسه‌گذاری کامل

شناسه‌گذاری کامل یک واحد کنترل مطابق با جدول الف-۹ است.

جدول الف-۹- شناسه‌گذاری کامل

تعداد نشان‌های تجاری سازگار اتصال	بازیابی داده‌ها	وروودی داده‌ها	پارامترهای جوش‌کاری	ولتاژ خروجی	کنترل	توان خروجی	ولتاژ ورودی	
X M یا Δ مطابق با جدول الف-۸	یا D «فاصله» مطابق با جدول الف-۷	A K و/یا F مطابق با جدول الف-۶	V و/یا S ₂ یا S ₁ یا S ₃ مطابق با جدول الف-۵	E یا I و/یا W مطابق با جدول الف-۴	U یا ۱ یا ۲ یا ۳ یا ۴ یا ۵ مطابق با جدول الف-۳	1 یا ۲ یا ۳ یا ۴ یا ۵ مطابق با جدول الف-۲	یا P ₂ یا P ₁ یا P ₃ مطابق با جدول الف-۱	کد حرفی (مطابق با جداول بالا)

الف-۴ مثال‌هایی از شناسه‌گذاری کامل

P₂3UES₂VADX: ورودی ولتاژ کم (V ۵۰ تا ۲۵۰)، کنترل ولتاژ و انرژی، خروجی ولتاژ

خیلی کم (V ۸ تا ۸۴)، پارامترهای متغیر جوش‌کاری، ورودی خودکار داده‌ها، بازیابی داده‌ها، چندمنظوره

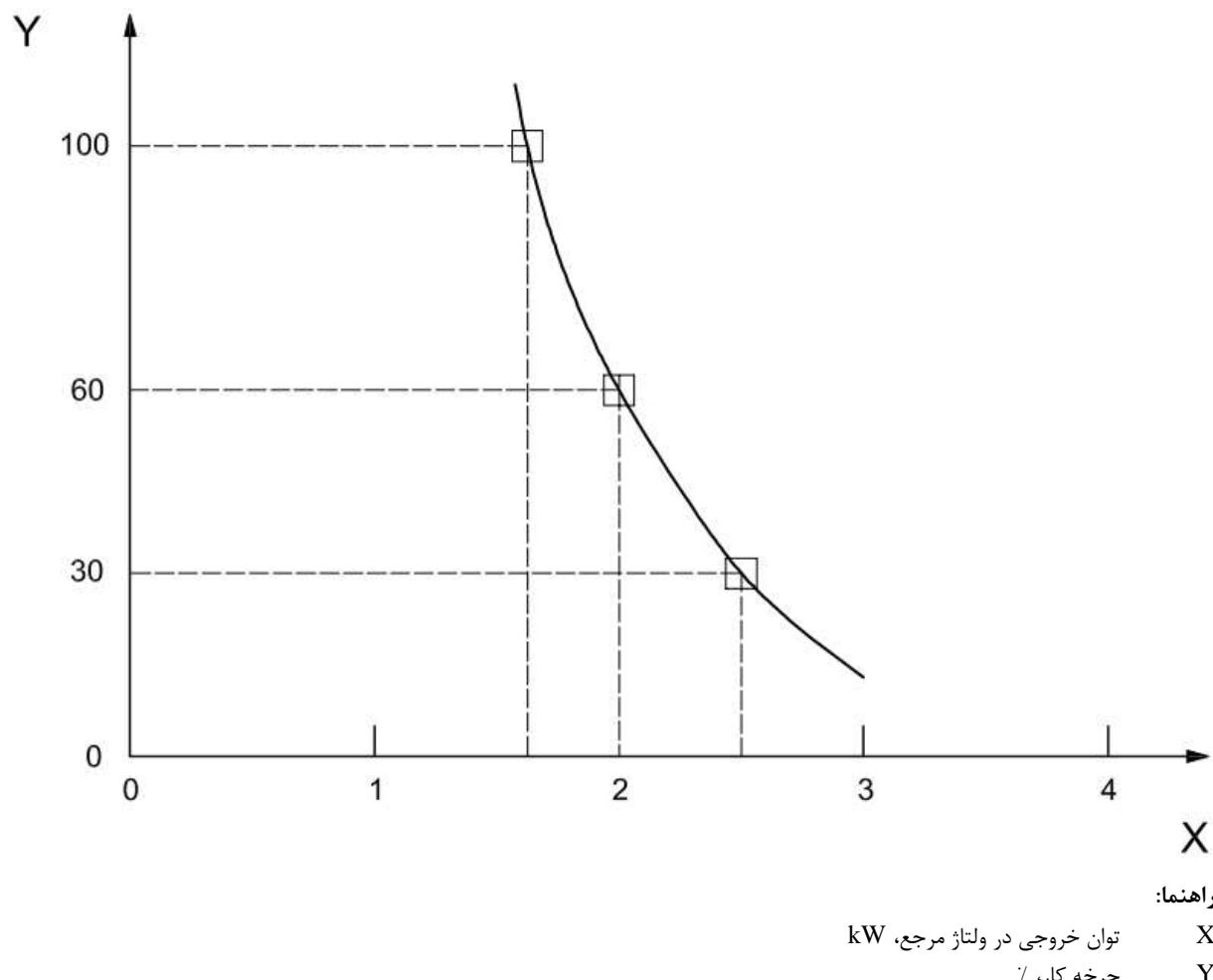
P₁3US₁VADX: اینمی، ورودی ولتاژ خیلی کم (V ۰ تا ۵۰)، کنترل ولتاژ، اینمی، خروجی ولتاژ

خیلی کم (V ۸ تا ۸۴)، پارامترهای متغیر جوش‌کاری، ورودی خودکار داده‌ها، بازیابی داده‌ها، چندمنظوره

پیوست ب

(آگاهی دهنده)

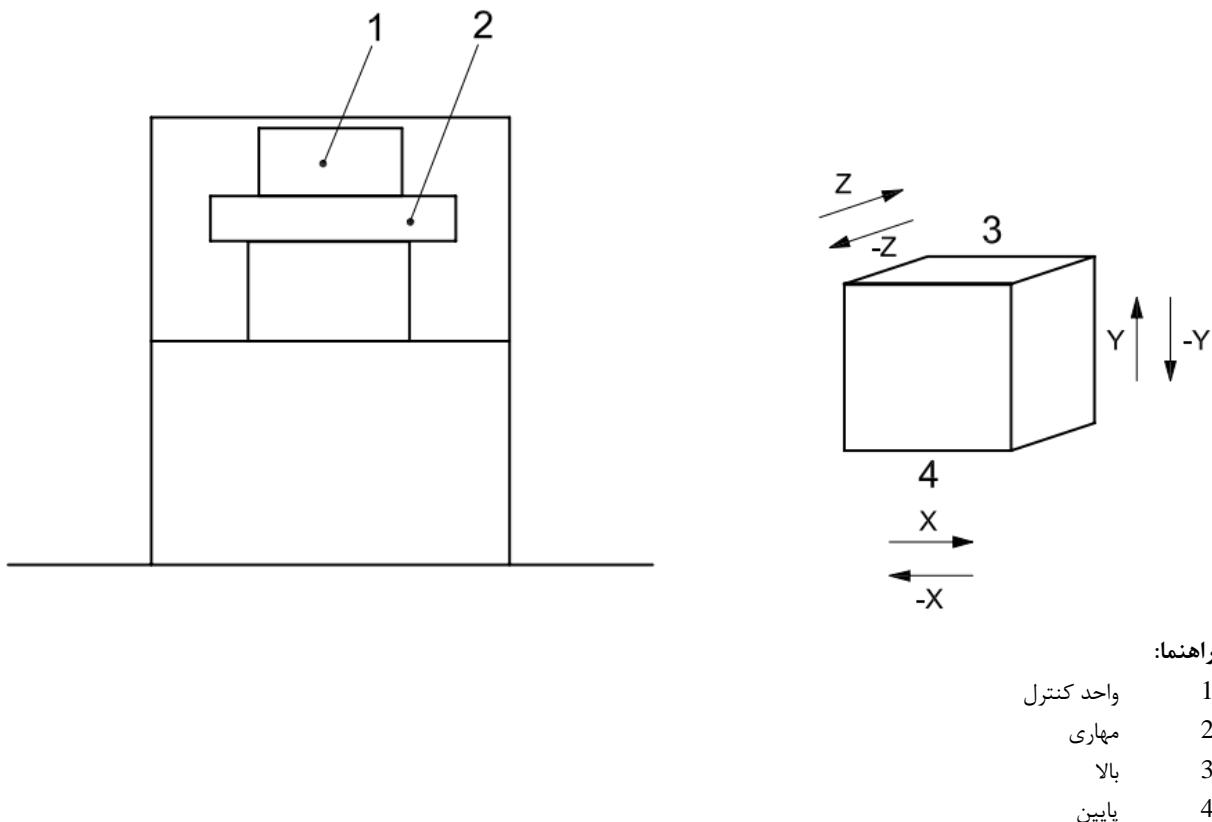
چرخه کار

پیوست پ

(الزامی)

آزمون مقاومت به شوک

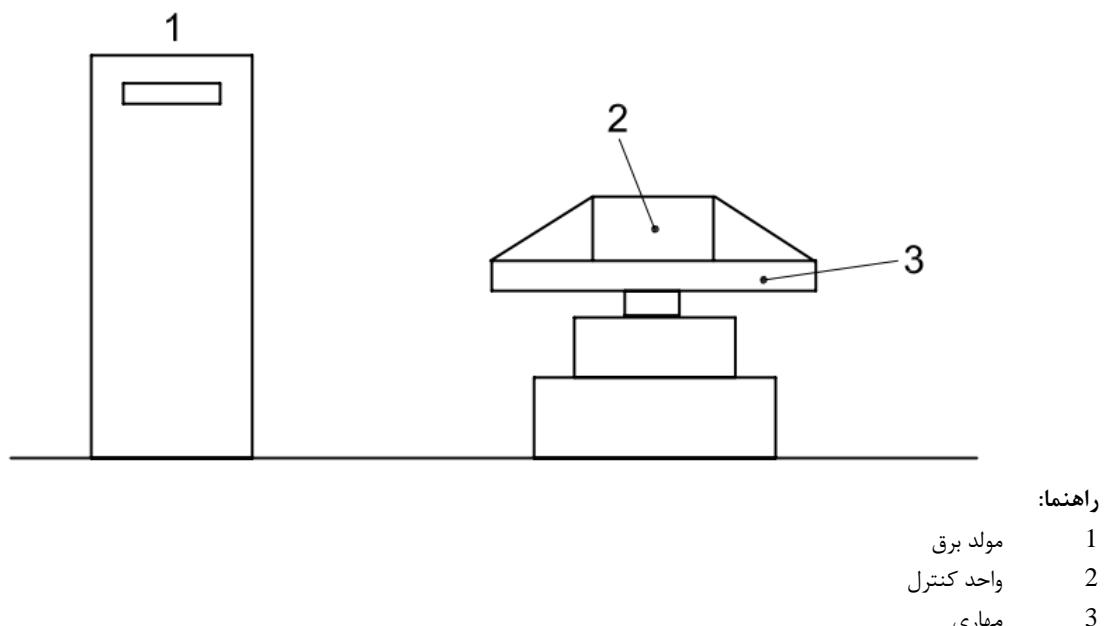

شکل پ-۱- تجهیزات آزمون شوک

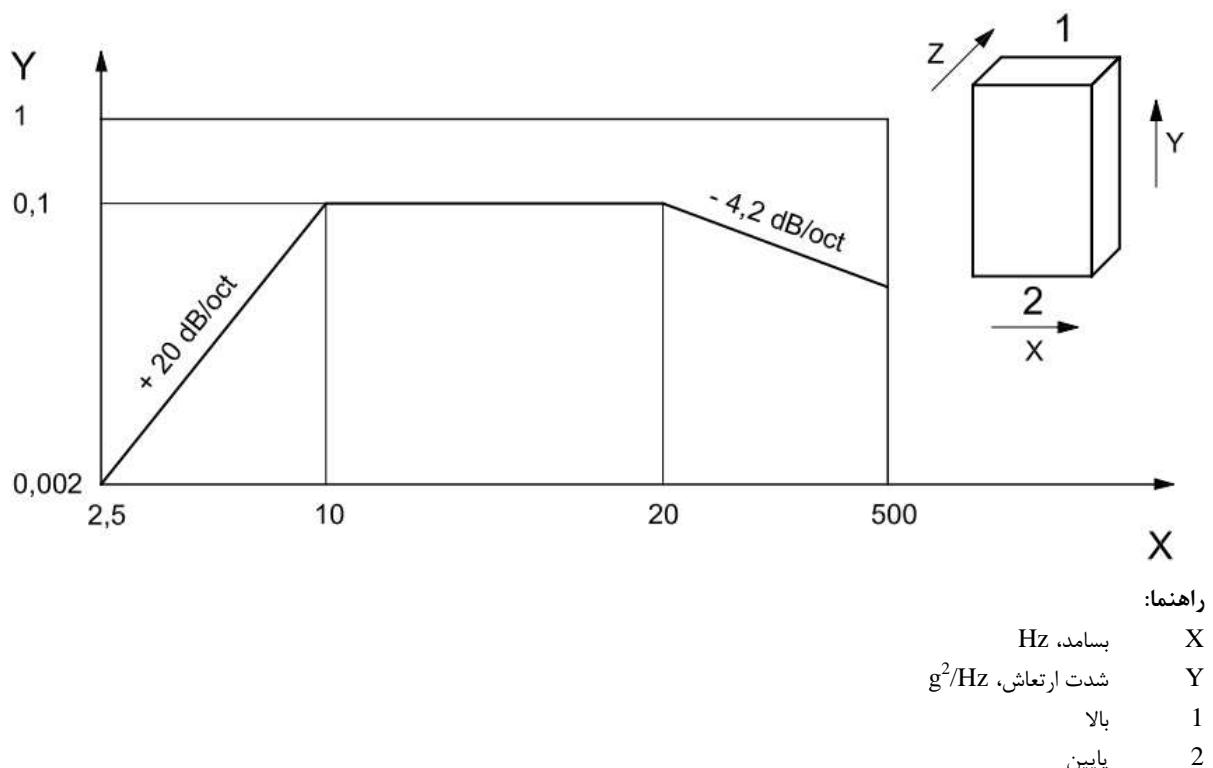
پیوست ت

(الزامی)

آزمون ارتعاش

شکل ت-۱- تجهیزات آزمون ارتعاش

شکل ت-۲- آزمون حمل و نقل

پیوست ث

(آگاهی‌دهنده)

تغییرات اعمال شده در این استاندارد نسبت به استاندارد منبع

ث-۱ بخش‌های اضافه شده

- بند ۱: برای هماهنگی با قسمت اول استاندارد، عبارت‌های «(منطبق بر استانداردهای ملی ایران شماره ۱۱۲۳۳-۲ و ۱۱۲۳۳-۳^[۱])» و «(منطبق بر استانداردهای ملی ایران شماره ۱۴۴۲۷-۲ و ۱۴۴۲۷-۳^[۲])» اضافه شده است.
- بند ۳: برای هماهنگی با قسمت اول استاندارد، پانوشت اضافه شده است.
- زیربند ۱-۸: برای آگاهی بیشتر کاربر نهایی، یادآوری اضافه شده است.
- زیربند ۳-۹-۵: با توجه به پیشرفت فناوری و شرایط دستگاه‌های جوش مورد استفاده در کشور، فصل مشترک‌های WiFi و USB اضافه شده است.
- کتابنامه: با توجه به ارجاع به استانداردهای ملی ایران شماره ۱۱۲۳۳-۲، ۱۱۲۳۳-۳، ۱۴۴۲۷-۲ و ۱۴۴۲۷-۳ در بند ۱، این استانداردها به کتابنامه اضافه شده‌اند.

ث-۲ بخش‌های حذف شده

- زیربند ۲-۲-۳: به دلیل نامرتب‌بودن مثال ارائه شده و برای تصحیح اشتباه تایپی، مثال زیر حذف شده است:
«مثال: بارکد، کارت مغناطیسی.»
- زیربند ۵-۵: با توجه به شرایط دستگاه‌های جوش مورد استفاده در کشور، جمله زیر حذف شده است:
«If allowed by national regulations, control units without a STOP/ON-OFF switch can be used.»

ث-۳ بخش‌های جایگزین شده

- زیربند ۷-۳: به دلیل دقت بالاتر، TRMS جایگزین RMS شده است.
- زیربند ۵-۹-۲: با توجه به شرایط دستگاه‌های جوش مورد استفاده در کشور، امکان ذخیره‌سازی حداقل ۱۰۰۰ گزارش جایگزین حداقل ۲۵۰ گزارش شده است.
- کتابنامه: با توجه به ارجاع به استانداردهای ISO 4427-2، ISO 4437-3 و ISO 4427-3 در متن استاندارد و تغییریافته‌بودن استانداردهای ملی تدوین شده بر مبنای آن‌ها، استانداردهای ملی ایران شماره ۱۱۲۳۳-۲، ۱۱۲۳۳-۳، ۱۴۴۲۷-۲ و ۱۴۴۲۷-۳ در کتابنامه جایگزین منابع فوق شده‌اند.

کتاب نامه

- [۱] استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۲۳۳-۲، پلاستیک‌ها - سامانه‌های لوله‌گذاری برای کاربرد گازرسانی - پلی‌اتیلن (PE) - قسمت ۲: لوله‌ها
- [۲] استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۲۳۳-۳، پلاستیک‌ها - سامانه‌های لوله‌گذاری برای کاربرد گازرسانی - پلی‌اتیلن (PE) - قسمت ۳: اتصالات
- [۳] استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۴۲۷-۲، پلاستیک‌ها - سامانه‌های لوله‌گذاری برای کاربرد آبرسانی - پلی‌اتیلن (PE) - قسمت ۲: لوله‌ها
- [۴] استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۴۲۷-۳، پلاستیک‌ها - سامانه‌های لوله‌گذاری برای کاربرد آبرسانی - پلی‌اتیلن (PE) - قسمت ۳: اتصالات
- [۵] ISO 8085-3, Polyethylene fittings for use with polyethylene pipes for the supply of gaseous fuels — Metric series — Specifications — Part 3: Electrofusion fittings